

Пословице и изреке

Књига 3

Одабрао
Слободан Петровић

Превела
Нина Симић Панић

Илустровао
Лука Дедић

Приредио
Слободан Петровић

4CE

Београд, 2023.

Пословице и изреке

Књига 3

Прво издање

Издавач

4CE д. о. о. Београд

За издавача

Јелена Танасковић

Пословице и изреке изабрао

Слободан Петровић

Превела са енглеској и руској језика

Нина Симић Панић

Илустровао

Лука Дедић

Ликовно-графички обликовао

и припремио за штампу

Милош Мајсторовић

Лектор-коректор

Добрила Живанов

Координатор

Милена Ђукнић

Штампа

Birograf Comp d. о. о.

Тираж

1.000

© 4CE

ПРЕДГОВОР ПРЕЂАШЊИ.

I.

Колико је мени до сад познато, у народу нашем нема имена за *пословице*, него кад се која хоће да рекне, обично се говори: *Шћоно (има) ријеч*; или: *Шћоно сћари веле*; или *Шћоно бабе кажу* и т. д.

Здрав као лав.

Лудом мужу и говедари жену пуштају, а мудром не може ни владјака.

Луд се дару весели. Гледај: Кума кума ако није даровала, није му ни бриге задала.

Луд се по смијеху познаје.

Луд се са свијећом не тражи.

2905

Луду махни, а луд се помами.

Љубав је пуна и меда и једа. Ја мислим да је ова пословица постала скоро у варошима у војводству.

Љубим бабу док ј' у тикви вина,

2920

А ђевојку док је годе жива. Кад стара жена полази за млада чоека који је узима само ради богатства њена.

Магарећи глас на небо не иде.

2935

Магарца одведи и на Јерусалим, он ће опет бити магарац.

Магарца су звали на свадбу да воду носи.

На се као рак у понту. Кад ко бјежи натраг. У Боци.

На сиротнога сваком је лака рука.

3245

На сну дошло на сну и отишло.

Дође ноћ ка' и синоћ. Рече се у Црној гори при првомо мраку.

Садржај

Српске народне пословице

Предговор пређашњи

3 – 3

Шта су пословице?

5 – 5

Лав – Луд

7 – 45

Љубав – Љутња

47 – 53

Магарац – Музика

55 – 135

На – Ноћ

137 – 205

Поговор

206 – 207

Регистар тема: Књиге 1 – 6

209 – 214

Шта су пословице?

*Пословице су књижевности разума,
или изјаве айсолућне истине, без квалификација.
Као и свети књије свакој народа, оне су ућочииће њејове инћуиције.*

Ралф Валдо Емерсон

*И мисли људи оду с њиховим љадом;
Али речи мудре, научене да ћрче као сила,
Ућамћене Музама, живе вечиио крадом;
Не несћјају ни љод олујних љљускова ојсадом;
Ни с ветћровима који ћорко дишу, ојасним ударима,
Ни сћаросћ, ни зависћ, неће их никада љоћрошићии.*

Едмунд Спенсер

Не знам, ћо су све речи...све речи, нема нићииа друћо.

Самјуел Бекет

*Пословице су изреке које се љонављају ћодинама,
чесћо и вековима и имају жељу да дају неки саветћ.
Када се нека ффраза или изрека ћако дућо око нас креће,
вреди одвојии секунду да видиће какву мудросћ сдржи.*

Лаја Кроули

201. Лав

Лавица само једно окоти, али лава.

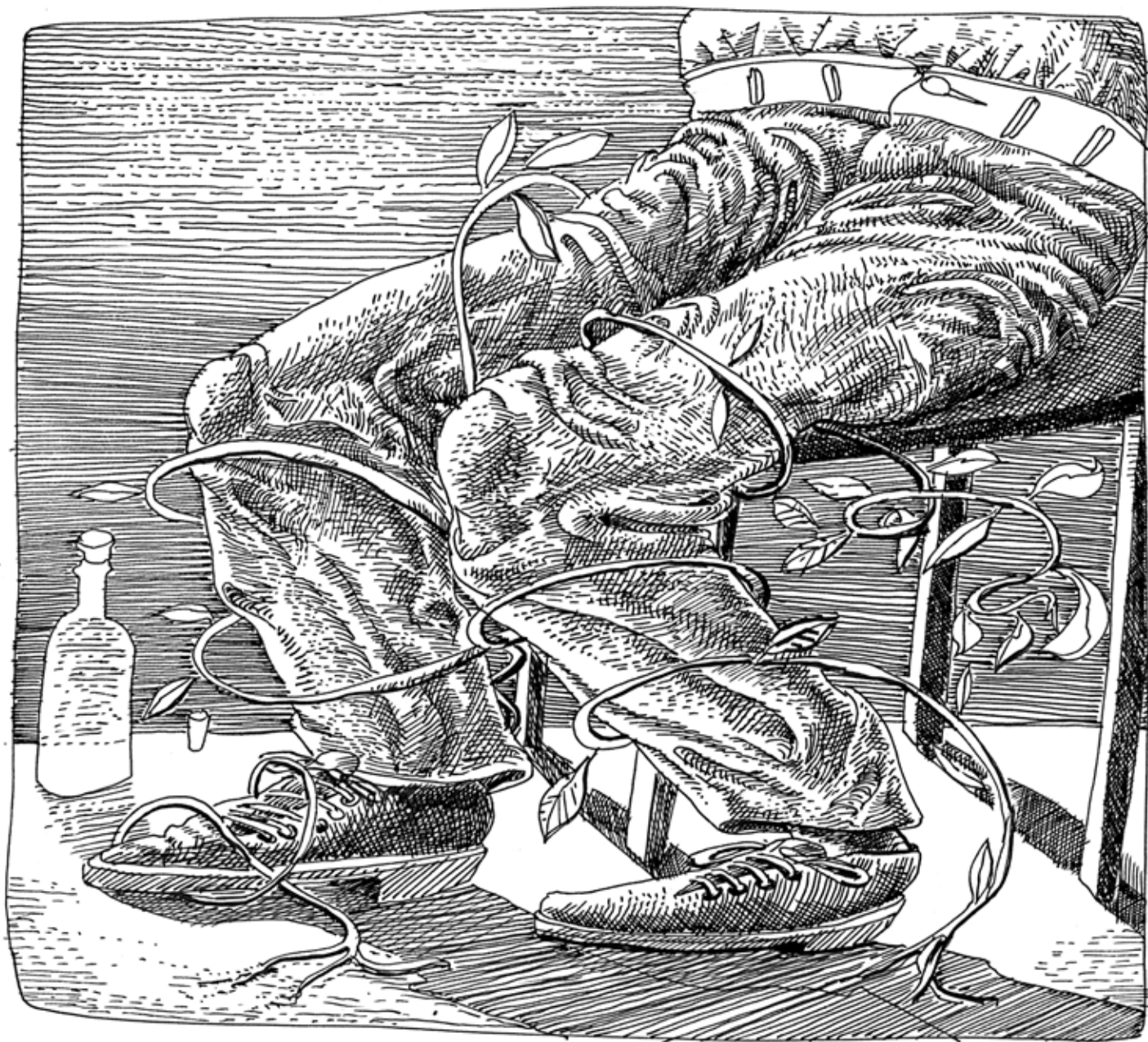
- ◆ Армија оваца предвођена лавом победила би армију лавова које овца предводи. (Арабија)
- ◆ Безуба ће жена лавовима бити препуштена. (Замбија)
- ◆ Боље жив пас него мртав лав. (Енглеска)
- ◆ Боље један дан као лав, него стотину као овца. (Италија)
- ◆ Боље стари лав, него млад магарац. (Рим)
- ◆ Грива лава лавом чини. (Бурма)
- ◆ Докле год останеш у групи и лав ће гладан остати. (Нигерија)
- ◆ Један лав другоме зубе на зајам не даје. (Авганистан)
- ◆ Кад остари, лава чак и муве нападају. (Танзанија)
- ◆ Лав сопствену рику не чује. (Боцвана)
- ◆ Лаву припадне све што му шапе приграбе. (Египат)
- ◆ Ма колико га понизили, лав се са свињом неће играти. (Судан)
- ◆ Мачка у кавезу лав постаје. (Индија)
- ◆ Немој на лава мотком кретати. (Кенија)
- ◆ Отац лав, а син шакал. (Кореја)
- ◆ По канџи се лав познаје. (Мексико)
- ◆ Постојана грозница смлави чак и лава. (Сицилија)
- ◆ Праведни су попут лавова одважни. (Византија)
- ◆ Прибојавај се неука човека више но лава. (Курдистан)
- ◆ Пусти лава кад спава. (Израел)

204. Лако

Лако је с пуним стомаком хвалити пост.

- ◆ Безвољнима ништа лако није. (Галија)
- ◆ Лака је лопата у туђим рукама. (Курдистан)
- ◆ Лака је смрт од срамна живота боља. (Арабија)
- ◆ Лако је буре котрљати. (Рим)
- ◆ Лако је добити, а тешко другима дати. (Азербејџан)
- ◆ Лако је доброту заборавити, али ће грубост упамћена бити. (Индија)
- ◆ Лако је доћи до хране, ал' је тешко појести на миру. (Судан)
- ◆ Лако је другог кривити; тешко је боље чинити. (Немачка)
- ◆ Лако је направити ватру од стара дрвета и радити с прилагодљивим људима. (Бенгал)
- ◆ Лако је о далекој земљи лагати. (Етиопија)
- ◆ Лако је отворити радњу, уметност је одржати је отвореном. (Кина)
- ◆ Лако је по добром времену за кормилом седети. (Данска)
- ◆ Лако је родити се, тешко је човек бити. (Филипини)
- ◆ Лако је у пакао сићи. (Британија)
- ◆ Лако је пливати кад ти неко главу изнад воде држи. (Фарска острва)
- ◆ Лако је умрети, потешкоће у живљењу леже. (Јапан)
- ◆ Мудрост је лако носити, али тешко накупити. (Чешка)
- ◆ Ништа не долази лако. (Израел)
- ◆ Решене загонетке делују лако. (Иран)
- ◆ Све је тешко пре но што лако постане. (Италија)

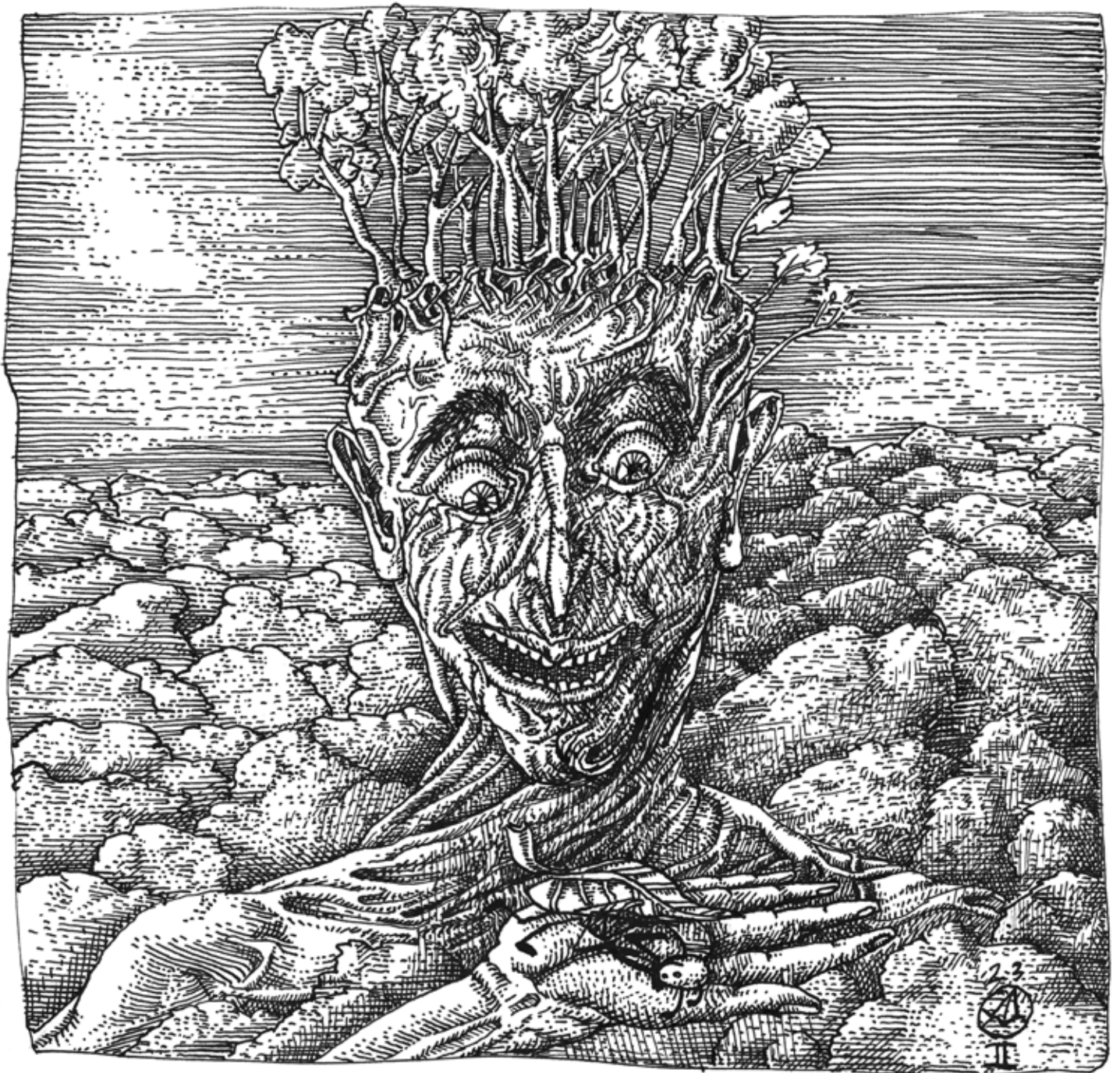
Од лењости горе болести нема.

- ◆ Боље лењ лопов него лењ слуга. (Шведска)
- ◆ Бреме пребаци на лења плећа магарећа. (Рим)
- ◆ Добар је дужник лењ платиша. (Русија)
- ◆ За лења писара је зарада слаба прикладна награда. (Британија)
- ◆ За лење и сиромашне све вазда двоструки напор захтева. (Хондурас)
- ◆ Зима брзо стиже лењима. (Ирска)
- ◆ Кад сунца на видуку више нема, лењивац се спрема. (Корзика)
- ◆ Код мужа лења у дворишту дрва нема. (Бурјатија)
- ◆ Лењ ратар умире с главом заривеном у зрневље. (Кореја)
- ◆ Лења свиња не једе зреле крушке. (Италија)
- ◆ Лењом писмоноши изговора не мањка. (Израел)
- ◆ Лењи људи би вазда све у исто време радили. (Кина)
- ◆ Лењивцу јаје понуди и желеће да му га ољуштиш. (Литванија)
- ◆ Лењо момче и топла постеља се тешко одвоје једно од другог. (Данска)
- ◆ Лењост мала великој пут поплочава. (САД)
- ◆ Покушати и промашити није исто што и лењ бити. (Сомалија)
- ◆ Радан човек у лењом мржњу изазива. (Нигерија)
- ◆ Свечи спавају три сата, трговци пет, обични људи седам, а лењивци девет. (Сицилија)
- ◆ Сутра – каже лењивац. (Исланд)
- ◆ У лења је човека имање – змијарник. (Африка)

Женска лепота је њено оружје.

- ◆ Ако се заљубљујеш, љуби лепотицу; ако треба да крадеш, укради камилу. (Либан)
- ◆ Без љупкости, лепота је – без мамца удица. (Француска)
- ◆ Добри су манири ти који уместо лепоте воде к љубави. (Сицилија)
- ◆ Избледеће лепота, ал' не и доброта. (Филипини)
- ◆ Ко лепотицу за жену има, брак склапа с проблемима. (Нигерија)
- ◆ Лепа си; ал' научи се раду, јер лепоту своју не можеш појести. (Конго)
- ◆ Лепим се чини што лепота чини. (САД)
- ◆ Лепота борави у очима љубави. (Кина)
- ◆ Лепота домаћице чорбу замастити неће. (Литванија)
- ◆ Лепота за очи, а памет за душу. (Туркменистан)
- ◆ Лепота је добро писмо препоруке. (Португалија)
- ◆ Лепота је и без речи речита. (Британија)
- ◆ Лепота је површна. (Јапан)
- ◆ Лепота је сестра пландовања и мајка раскоши. (Русија)
- ◆ Лепота која је ташта постала, у старости ломи огледала. (Кореја)
- ◆ Лепша је лепота коју верност да, но лепота спољашњег изгледа. (Монголија)
- ◆ Мираз свој лепотица носи посред лица. (Данска)
- ◆ Младост је лепота, чак и кад је у питању стока. (Египат)
- ◆ Нема веће лепоте од логике. (Израел)
- ◆ Услуга је варљива, а лепота – таштина. (Румунија)

Неко се за лист сакрије, некога ни дуб да покрије.

- ◆ Бледимо сви кано листови. (САД)
- ◆ Боји се да ће лист с дрвета да се откине и главу да му разбије. (Кина)
- ◆ Дрво лишће краси, а човека – власи. (Турска)
- ◆ Женска су срца ћудљива попут капи воде на листу лотоса. (Тајланд)
- ◆ Инсект који се листом храни, под листом се и настани. (Африка)
- ◆ Ко се сваког листа боји, шуме треба да се клони. (Италија)
- ◆ Ко што с листа на лист прелази птица, тако и зевање од једна до друга лица. (Шкотска)
- ◆ Корпа од ратана придикује корпи од палминог лишћа, а обе су пуне рупа. (Филипини)
- ◆ Кћери су ко и синови истога дрвета листови. (Украјина)
- ◆ Леопард на оку држи козу, а коза лист. (Етиопија)
- ◆ Листа је пад живима шапат. (Енглеска)
- ◆ Људски је живот попут капи росе на листу. (Словенија)
- ◆ Најолисталије дрво не даје увек најсочнији плод. (Панама)
- ◆ Неће нужно најсочније воће од дрвета с највише листова да дође. (Бразил)
- ◆ Ниједан лист још задрхтао није мимо воље Божије. (Корзика)
- ◆ Под дрветом спаваш ли, не можеш лист да падне на тебе спречити. (Хаити)
- ◆ Прављење крпаре увек с два листа рафије почиње. (Танзанија)
- ◆ Речи Господње нису попут храстова лишћа које одумире и пада на земљу, већ попут боро-вине која се зелени довека. (Индијанци)
- ◆ Чак и лист папира има и лице и наличје. (Јапан)
- ◆ Чак ће и лист папира лакши бити ако ће га се двоје људи прихватити. (Кореја)

219. Лоше

Чини добро, радуј се, чини лоше, надај се.

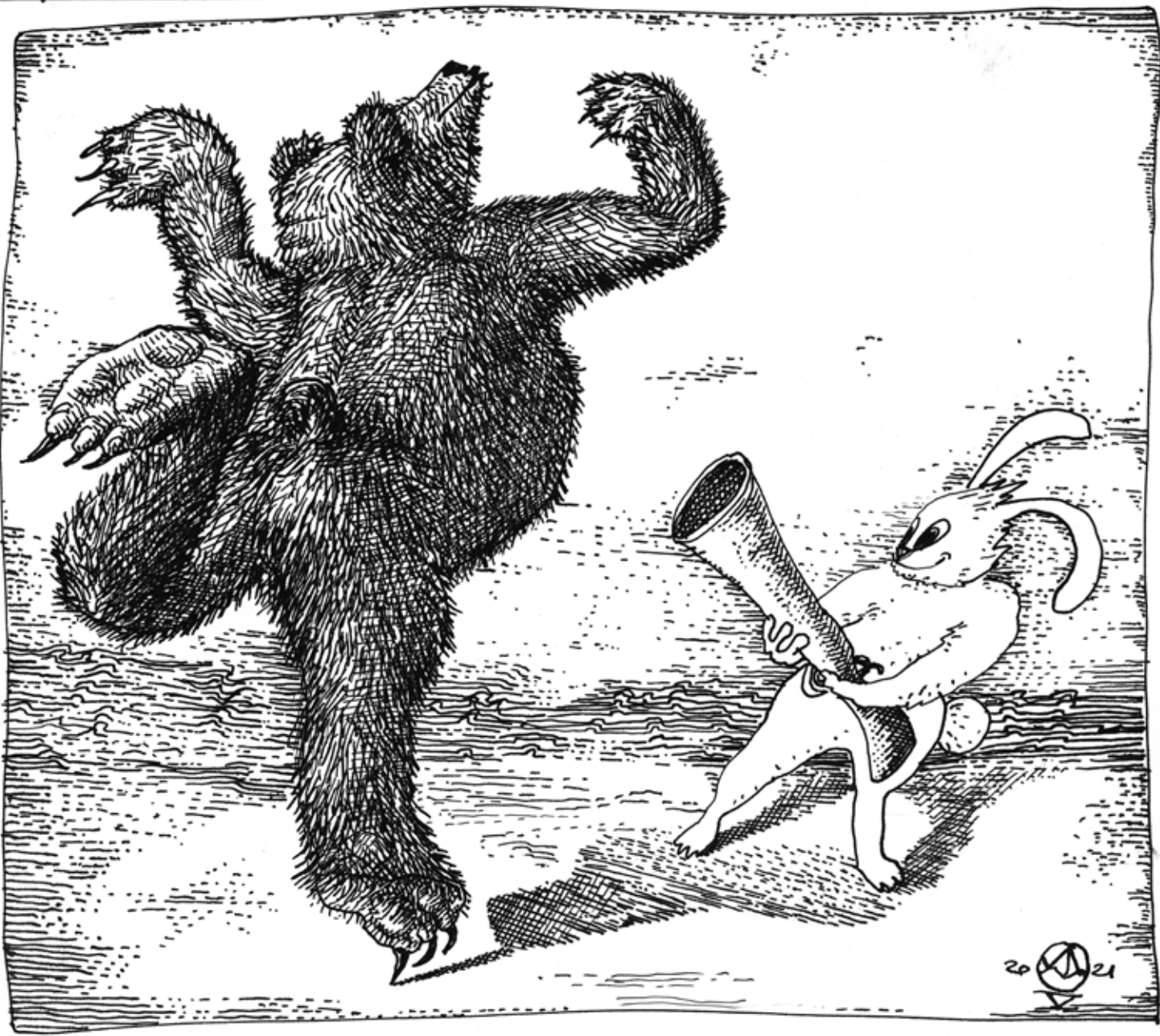
- ◆ Бакља која лошу кућу упали, и добру спали. (Уганда)
- ◆ Боље лош ждун, него пустополина. (Француска)
- ◆ Велики дух није савршен: има и добру и лошу страну. Каткад лоша већи наук даје но добра. (Индијанци Лакота)
- ◆ Већи део човечанства је лош. (Грчка)
- ◆ Добре успомене дуго трају, али лоше трају дуже. (Чешка)
- ◆ Добро често буде заборављено; лоше неретко буде скривено. (Норвешка)
- ◆ Добром сину наследство не треба, а лошем оно не треба да се да. (Бугарска)
- ◆ Жене се морају имати, биле добре или лоше. (Британија)
- ◆ Злосрећност једна човека је добра срећа другога. (Гана)
- ◆ Који живе без хлеба и крај воде, лоше живот свој проводе. (Украјина)
- ◆ Лош је пут бољи од беспућа; лоши рођаци бољи но пуста кућа. (Монголија)
- ◆ Лоша је репутација ретко незаслужена. (Шведска)
- ◆ Лоша је шала у којој пола збиље нема. (Јерменија)
- ◆ Лоша навика која траје више од годину дана може постати обичај. (Нигерија)
- ◆ Лоше и добро су попут ужета испреплетени. (Јапан)
- ◆ Многи добар отац, само лошег сина има. (Вијетнам)
- ◆ Нема лошег без добра. (Русија)
- ◆ Није тако добро с новцима, колико је лоше без њих. (Израел)
- ◆ Све је боље од лошег брака. (Ирска)
- ◆ Успори када су лоше прилике; убрзај се кад су повољне. (Авганистан)

222. Љубазност

Љубазан али једва чека да му види леђа.

- ◆ Боље љубазни крелац, но умишљени интелектуалац. (САД)
- ◆ Боље реч љубазна него вотке бутељка. (Русија)
- ◆ Васпитан ће човек вазда љубазан бити при одзивању о месту где ће ноћ проводити. (Бербери)
- ◆ Галеб сматра чином љубазним, то што ће у ваздух рибу подићи. (Ирска)
- ◆ Дар уз чин љубазности вреди ко поклон двоструки. (Италија)
- ◆ Једна је љубазност друге вредна. (Јапан)
- ◆ Каткад се мора округан бити да би се љубазност могла причинити. (Енглеска)
- ◆ Ко није љубазан према своме, неће бити ни према другоме. (Румунија)
- ◆ Ко учтивост сеје, пријатељство жање; ко љубазност сади, потом љубав скупља. (Шпанија)
- ◆ Љубазност кости не ломи. (Немачка)
- ◆ Љубазност лаву брке може почупати. (Мароко)
- ◆ Љубазност осваја. (Индија)
- ◆ Љубазност се љубазношћу враћа. (Кореја)
- ◆ Повреду заборава, ал' никад чин љубазности. (Кина)
- ◆ Поштовање к надређенима и љубазност к подређенима. (Вијетнам)
- ◆ Речи љубазне и змију из легла измаме. (Турска)
- ◆ Речи љубазне и оскудне жену красе најбоље. (Данска)
- ◆ Речи су љубазне боље од милостиње. (Израел)
- ◆ Речи хвале нема кад је љубазност одгођена. (Рим)
- ◆ Слаткоречивошћу и љубазношћу и слона за длаку можеш повући. (Персија)

233.

Медвед

За невољу и медвед играти научи.

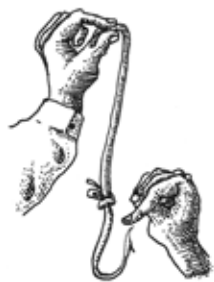
- ◆ Бежао од медведа – упао међ' вукове. (Јужна Осетија)
- ◆ Бежиш ли од вука, на медведа можеш налетети. (Литванија)
- ◆ Временом чак и медвед може научити да плеше. (Израел)
- ◆ Два медведа у једној пећини неће добро завршити. (Монголија)
- ◆ Доносе новац и бикови и медведи, ал' прасићи само буду заклани. (САД)
- ◆ Ко једе ко вук, ради ко медвед. (Естонија)
- ◆ Ко с медведом мед буде делио, вероватно ће добити мањи део. (Италија)
- ◆ Крзно продато, а медвед у шуми остао. (Јерменија)
- ◆ Медвед зна седам песама и о меду је свака. (Турска)
- ◆ Медвед и бик лисицу не ухвате. (Немачка)
- ◆ Медведи само у оковима плешу. (Русија)
- ◆ Мечка која заигра у кући комшијској, ускоро може заиграти и у твојој. (Македонија)
- ◆ Народна поља медведи униште. (Грузија)
- ◆ Не дели кожу медвеђу док је још на медведу. (Пољска)
- ◆ Не дувај медведу у уво. (Чешка)
- ◆ Не може од мачке бити мечке. (Чувашија)
- ◆ Пчела медведу медом данак плаћа. (Украјина)
- ◆ Свако медведа зна, а медвед не зна никога. (Финска)
- ◆ Сељак кукуруз узгаја, ал' медвед једе га. (Непал)
- ◆ Чак се и дивљи медведи међу собом могу сложити. (Рим)

235. Меко

Меко као памук.

- ◆ Буди онолико чврст колико свет од тебе захтева и онолико мек колико ти свет допушта. (Окинава)
- ◆ Видео да је меко, па рије. (Вијетнам)
- ◆ Врућа чорба и тврд хлеб омекша. (Острво Ман)
- ◆ Дарови чак и камен могу смекшати. (Филипини)
- ◆ Змија је мека споља, ал' отровна изнутра. (Каракалпакија)
- ◆ Имај језик оштар попут бодежа, али срце меко попут тофуа. (Кина)
- ◆ Ко је мек, на њега ће сести. (Естонија)
- ◆ Корачај меко и носи мотку са собом. (Рим)
- ◆ Мека постеља, ал' без чврста сна. (Русија)
- ◆ Мекана нит ткачки разбој квари. (Окоскиа)
- ◆ Меку земљу и мачке распарчају. (Бенгал)
- ◆ Најстарије дрвеће даје најмекше плодове. (Немачка)
- ◆ Не троши време тражећи меку земљу у коју би ашов могао зарити. (Мадагаскар)
- ◆ Нежност се мекоћом коже не утврђује, већ опхођењем. (Древна Индија)
- ◆ Ни одвећ тврд, ни мек не буди, и не напуштај пријатеља ради сопствене користи. (Ирска)
- ◆ Нико не може тако меко скијати да трагови не буду видљиви. (Финска)
- ◆ Стари волови меку траву воле. (Мјанмар)
- ◆ Тврда глава меку стражњицу ствара. (Јамајка)
- ◆ Теле меких усана сиса десет крава. (Ујгур)
- ◆ Чиста савест мекан јастук чини. (Африка)

Пословице и изреке – Теме 1– 600

Књига 1 – Теме

Ако	Брод	Вредност	Гром
Бацити	Будала	Време	Губити
Бежати	Буди	Врлина	Гуска
Без	Вама	Врх	Далеко
Бес	Варати	Вук	Дан
Бисер	Ватра	Вуна	Данас
Бити	Велико	Гвожђе	Дати
Битка	Вера	Где	Два
Биће	Веровати	Глава	Двор
Благо	Веселост	Глад	Девојка
Благослов	Ветар	Глас	Деца
Близина	Веће	Гледати	Дим
Бог	Вече	Гнездо	Добити
Богат	Вечно	Говорити	Добро
Богатство	Видети	Голуб	Довољно
Бол	Вино	Гомила	Договор
Болест	Високо	Гора	Док
Боље	Више	Горе	Дом
Борба	Владавина	Горети	Доћи
Брада	Вода	Господар	Дрво
Брак	Воља	Гост	Држати
Бранити	Врабац	Град	Дубоко
Брат	Врана	Градити	Дуг
Брзо	Врат	Грешка	Дуго
Брига	Врата	Грожђе	Душа

Књига 2

Ђаво	Злато	Ићи	Кобац
Жаба	Зло	Јаје	Кога
Жеђ	Змија	Јак	Кожа
Жеља	Знање	Јарац	Који
Жена	Зрно	Јаче	Кокошка
Живот	Зуби	Један	Кола
Журба	И ... и ...	Једном	Комад
Заборавити	Игра	Језик	Конопац
Завист	Из	Јесен	Коњ
Задовољство	Иза	Јести	Копати
Замка	Избегавати	Јефтино	Корен
Занат	Избор	Још	Коса
Запамтити	Извор	Јунак	Кости
Заповест	Изговор	Јутро	Крава
Захтев	Издаја	Кад	Крај
Звати	Изрека	Како	Крв
Звезда	Или	Камен	Кревет
Звер	Имати	Као	Кривица
Звоно	Искра	Капа	Криво
Здравље	Испод	Карактер	Крило
Зелено	Исправити	Касно	Крушка
Земља	Испред	Кеса	Кувар
Зец	Истина	Киша	Кукавица
Зид	Исто	Књига	Купити
Зима	Историја	Ко	Кућа

Књига 3

7 Лав	57 Мајка	107 Мој	157 Научити
9 Лавеж	59 Мајмун	109 Молитва	159 Не
11 Лаж	61 Мáли	111 Морати	161 Небо
13 Лако	63 Мáло	113 Море	163 Невоља
15 Лакше	65 Мач	115 Мост	165 Невреме
17 Ланац	67 Мачка	117 Моћ	167 Него
19 Лек	69 Мед	119 Моћи	169 Незнање
21 Лењост	71 Медвед	121 Мрав	171 Неко
23 Лепота	73 Међу	123 Мрак	173 Нема
25 Лет	75 Меко	125 Мржња	175 Немој
27 Лето	77 Мени	127 Мртав	177 Непријатељ
29 Лечити	79 Мери	129 Мува	179 Несрећа
31 Лисица	81 Месец	131 Мудрост	181 Нешто
33 Лист	83 Месо	133 Муж	183 Ни
35 Лице	85 Место	135 Музика	185 Није
37 Лов	87 Мир	137 На	187 Никада
39 Ловац	89 Мирис	139 Навика	189 Нико
41 Лопов	91 Мислити	141 Над	191 Ништа
43 Лоше	93 Миш	143 Нада	193 Новац
45 Луд	95 Младост	145 Најбоље	195 Ново
47 Љубав	97 Млеко	147 Највише	197 Ноге
49 Љубазност	99 Млин	149 Најгоре	199 Нож
51 Људи	101 Много	151 Напад	201 Нос
53 Љутња	103 Могуће	153 Напунити	203 Носити
55 Магарац	105 Мозак	155 Народ	205 Ноћ

Књига 4

Оба	Пас	Појести	Прасе
Обећање	Пасти	Показати	Пратити
Облак	Патња	Поклон	Први
Образ	Певати	Покрити	Превара
Оброк	Перје	Пола	Предвиђање
Овца	Песма	Полако	Прекасно
Ограда	Пет	Поломити	Преко
Од	Петао	Помоћ	Пријатељ
Одговор	Пећи	Понос	Примити
Одело	Пиле	Поп	Присуство
Одлази	Писати	Поред	Причати
Одмор	Пита	Посао	Прљавштина
Олово	Питати	Послати	Продавати
Опасност	Пити	После	Проклетство
Опрати	Платити	Последњи	Промена
Оружје	Плач	Постати	Просто
Осмех	Плећа	Посудити	Против
Остани	Пливати	Поток	Проћи
Отац	Плитко	Потрошити	Прст
Отров	Победа	Почетак	Птица
Очи	Погача	Поштење	Пун
Пад	Поглед	Поштовање	Пустити
Пажња	Подићи	Правда	Пут
Пази	Поднети	Право	Пушка
Памет	Познато	Празно	Пчела

Књига 5

Равнодушност	Сада	Секира	Снага
Рад	Садити	Село	Со
Радост	Сакривен	Семе	Сова
Разбити	Сам	Сенка	Соко
Разлог	Само	Сетва	Спавати
Рана	Сан	Сила	Споља
Рано	Сат	Син	Срамота
Рат	Сачувати	Сир	Сребро
Рђа	Свадба	Сиромаштво	Средина
Ред	Свађа	Сирђе	Сређа
Реп	Свако	Сит	Срце
Ретко	Све	Сјај	Стадо
Реч	Свекрва	Скок	Стакло
Риба	Свет	Скупа	Старост
Роб	Светац	Слабо	Стећи
Роба	Светлост	Слава	Сто
Рог	Сви	Слама	Странац
Рођење	Свила	Слатко	Страст
Роса	Свима	Слеп	Страх
Ругање	Своје	Слобода	Стрпљење
Рука	Свраб	Слога	Судија
Рупа	Свуда	Сломити	Суза
Са	Себи	Слуга	Сунце
Савет	Седети	Смех	Сусед
Савити	Седло	Смрт	Сутра

Књига 6

Тајна	Тужба	Уста	Чаша
Такав	Тући	Ухватити	Чекање
Тамница	Ђелав	Учити	Чекић
Тврдоћа	Ђерка	Фратар	Често
Тело	У	Хаљина	Чизма
Терет	Убити	Хартија	Чир
Тешко	Уво	Хвалити	Чист
Тихо	Угаљ	Хлад	Чистоћа
Тишина	Удавити	Хлеб	Читав
Тло	Ударац	Ходати	Човек
Топлота	Удовица	Храдро	Чорба
Точак	Уже	Храброст	Чувати
Трава	Узалуд	Храна	Чудо
Тражити	Узми	Хтети	Чупати
Трбух	Узрок	Цар	Чути
Трговина	Ујести	Цвет	Шала
Требати	Укради	Цев	Шанса
Трезан	Улов	Цена	Шапат
Треће	Ум	Ципеле	Шетња
Три	Умети	Црв	Шеф
Трка	Умирање	Црвено	Школа
Трн	Урађено	Црква	Штала
Трошак	Усамљеност	Црно	Штап
Туга	Ускоро	Час	Штета
Туђ	Усне	Част	Шума